

Nr 293.

Av fröken **Wetterström**, om inrättande av en rådgivande språknämnd.

Hela den snabbt pågående samhällsomdaningen kommer bl. a. till synes i ett forcerat lagstiftningsarbete såväl genom de av riksdagen beslutade lagarna som genom den stora mängd av förordningar, som härrör ur Kungl. Maj:ts administrativa lagstiftning.

Lagarnas och författningarnas utformning handhas av högt kvalificerade och skickliga jurister, och säkerligen te sig för dessa lagtexternas innebörd klar och otvetydig. För medborgarna i allmänhet — och lagar och författningar äro ju till just för folket, som har skyldighet att känna till och förstå dem för att kunna leva efter dem — ter sig dock innehållet ofta svårbegripligt genom dess tillkrånglade och invecklade språkdräkt. Detta gäller även för tjänstemän, som i sin dagliga gärning ha att syssla med författningens föreskrifter och vilka följdriktligen kunna anses ha förvärvat en viss kunighet i att utläsa texternas innehåll. Det vore därför synnerligen önskvärt att större enkelhet och klarhet i språket kunde utvinnas utan att den exakthet, som givetvis erfordras, därigenom äventyrades. Jag tror att t. ex. en rådgivande språknämnd i detta avseende skulle ha en stor uppgift att fylla. Till en sådan språknämnd skulle då vederbörande departementschef ha att remittera de lagutkast, som t. ex. sakkunnigkommittéer ha att framlägga, ävensom de tillämpningsföreskrifter och kungörelser, som utarbetas inom departementen.

Jag är fullt medveten om att de lagar, såsom civillagar, strafflag, processlag och kyrkolag och vissa andra i regeringsformer omnämnda lagar, vilka enligt sedvänja bruka granskas av lagrådet, i allmänhet äro utarbetade efter så grundliga förberedelser och i sin utformning ge uttryck för en sådan språkkultur, att en rådgivande språknämnd icke skulle ha anledning att befatta sig med dem. Vad jag främst siktar till är en enklare språklig utformning av de administrativa, sociala och särskilt fiskala lagarna och författningarna. Givetvis äro ofta rent tekniska termer ofrånkomliga och givetvis åligger ansvaret lagstiftarna, men i den mån det går att transformera över lagtexter m. m. till ett för menige man mera lättfattligt språk, skulle detta vara till nytta såväl för samhället som för den enskilde.

Med stöd av vad här anförts hemställer jag,
att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa

att Kungl. Maj:t måtte vidtaga lämpliga åtgärder i syfte att lagar och författningar erhålla en så långt som möjligt enkel och även för den stora allmänheten lättbegriplig språkdräkt, varvid särskilt inrättandet av en rådgivande språknämnd bör övervägas.

Stockholm den 27 januari 1954.

Karin Wetterström.